

Verantwoordingsdocument

Verantwoording rTMS toeslag en prestatie

24 juni 2021

Inhoud

1. Algemeen	3
2. Huidige situatie bekostiging	3
3. Proces verantwoording	4
4. Prestatie verantwoording	4
4.1 Varianten in uitvoering rTMS	5
4.2 Prestatiebeschrijvingen	6
5. Tarieven verantwoording	6
5.1 Kostprijs berekening	7
5.1.1 Materiaalkosten	7
5.1.2 Kapitaallasten (ruimte)	7
5.2 Tarief Toeslag rTMS	8
5.3 Tarief Overige prestatie rTMS t.b.v. de rTMS Technician	8
Bijlage 1	10

1. Algemeen

Transcraniële Magnetische Stimulatie (TMS) is een techniek waarbij hersenactiviteit veranderd wordt door middel van een kortdurende magnetische puls. Repetitieve TMS (rTMS) is een therapievorm waarbij hersenactiviteit op lange termijn veranderd kan worden door middel van het herhalend aanbieden van magnetische pulsen.

In 2011 concludeerde het toenmalige College voor Zorgverzekeringen (Huidige Zorginstituut Nederland) dat Transcraniële Magnetische Stimulatie (TMS) bij depressie niet voldeed aan de stand van de wetenschap en praktijk. Er waren onvoldoende gegevens beschikbaar, een eenduidige conclusie was moeilijk en de follow-up duur van de studies was doorgaans kort. Wel was al duidelijk dat er gunstige effecten waren.

In 2017 heeft het Kenniscentrum GGZ van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) rTMS bij therapieresistente depressie opnieuw beoordeeld. Het Kenniscentrum GGZ concludeerde op basis van recente literatuur dat rTMS inmiddels wél voldeed aan de stand van de wetenschap en praktijk.

In de circulaire van 2018 over de stand van de wetenschap en praktijk van therapieën in de GGZ bracht ZN rTMS onder in de categorie 'Interventies binnen de GGZ die voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk maar alleen voor de hierbij specifiek genoemde stoornis(sen) of indicaties en dus kunnen vallen onder verzekerde zorg conform polisvoorwaarden'¹.

In maart 2019 heeft Maastricht UMC+ gezamenlijk met zorgverzekeraar CZ en VGZ een verzoek tot wijziging ingediend bij de NZa. De verzochte wijziging betrof enerzijds paralleliteit, namelijk of de regelgeving kon worden aangepast naar analogie van de ECT door de rTMS behandeling toe te voegen aan de uitzonderingen voor de paralleliteit. Anderzijds werd verzocht of de NZa een beroepscode kon toevoegen voor de laboranten. Een laborant van Klinische Neurofysiologie voert tevens rTMS behandelingen uit onder supervisie van de afdeling Psychiatrie, maar behoort niet tot de tijd registrerende beroepen.

In verband met de komst van het zorgprestatie­model per 1-1-2022 was er een beperkte dbc-release voor de jaren 2020 en 2021, waardoor het wijzigingsverzoek niet in behandeling is genomen. Wel is gewezen op de mogelijkheid om binnen de beleidsregel Innovatie een aanvraag in te dienen. Daarnaast is aangegeven dat binnen het zorgprestatie­model onderzocht zal worden wat de mogelijkheden zijn om te komen tot een passende vergoeding voor rTMS.

2. Huidige situatie bekostiging

Binnen de huidige bekostiging worden de rTMS behandelingen bekostigd middels tijdschrijven binnen een diagnose behandelcombinatie (dbc). Op deze manier wordt de tijd die een BIG geregistreerd beroep van psycholoog of psychiater besteedt aan een rTMS behandelsessie vergoed.

Hierbij is geen ruimte voor kosten die verbonden zijn aan het rTMS apparaat, zoals de aanschaf of lease van het apparaat, het onderhoud hiervan en de

¹ <https://www.zn.nl/publicaties>

gebruiksartikelen die elke sessie worden ingezet. Verder vindt een rTMS behandeling plaats in een grotere en daarmee duurdere behandelkamer dan gemiddeld. Tot slot is er geen mogelijkheid voor de laborant/ rTMS technicus om tijd te schrijven, aangezien dit geen consult registrerend beroep is.

3. Proces verantwoording

Aangezien rTMS sinds 2017 valt onder vergoede zorg en experts hebben aangegeven dat zij financieel niet uitkomen met de bekostiging voor de rTMS behandeling, is besloten te komen tot een passend tarief voor rTMS door middel van een expertbenadering. Experts op het gebied van rTMS vanuit de Stichting Hersenstimulatie en patiëntenvereniging, zorgverzekeraars en de NZa maken deel uit van deze expertgroep. Voor de bepaling van het tarief is een uitvraag naar de materiele kosten voor rTMS gedaan onder alle 16 gecertificeerde rTMS aanbieders. Voor de component huisvesting is navraag gedaan bij een representatieve aanbieder van rTMS.

4. Prestatie verantwoording

Via bijeenkomsten met de expertgroep rTMS is afgesproken om de vergoeding voor rTMS in te richten middels een toeslag op een regulier consult. De door de experts benoemde materiele kosten zoals het apparaat (inclusief onderhoud), gebruiksartikelen en de grotere behandelkamer zijn een vaststaand onderdeel van een rTMS behandeling en zijn niet meegenomen in de huidige consulttarieven binnen het zorgprestatie model. Door deze extra kosten voor rTMS in de vorm van een toeslag te verrekenen, kunnen met ingang van het zorgprestatie model de consult registrerende beroepen middels een toeslag voor rTMS een passende vergoeding krijgen voor deze behandelvorm.

Aangezien de rTMS Technician geen consult registrerend beroep is en daardoor binnen het zorgprestatie model geen consulten kan registreren, is het voor hen niet mogelijk om gebruik te maken van de toeslag. Het mogelijk maken van de inzet van de rTMS Technician is wenselijk aangezien deze inzet een bijdrage levert aan passende en doelmatige zorg binnen de ggz. Immers op deze manier is het niet langer altijd noodzakelijk dat een consult registrerend beroep de rTMS uitvoert en declareert, terwijl ook een erkende rTMS Technician voor een lager tarief deze behandeling kan uitvoeren. Via de expertbijeenkomsten is afgesproken om de inzet van de rTMS technicus te faciliteren door een aparte overige prestatie in te richten wanneer de technische behandeling wordt uitgevoerd door de rTMS Technician. Deze overige prestatie bestaat uit de materiele kosten en de kosten voor huisvesting zoals deze zijn opgenomen in de toeslag rTMS, aangevuld met de personele kosten van de rTMS Technician.

De experts van de Stichting Hersenstimulatie hebben in samenwerking met Zorgverzekeraars Nederland normen² opgesteld waar de rTMS Technician aan moet voldoen en hoe het deel van het tarief voor de personele kosten kan worden bepaald en onderbouwd.

² Normen voor rTMS Technician, zoals opgenomen in het accreditatiekader voor de rTMS Technician van de Stichting Hersenstimulatie.

4.1 Varianten in uitvoering rTMS

Tijdens de expertbijeenkomsten is gesproken over de verschillende manieren waarop rTMS wordt ingezet en wat dit betekent in de declaratie van rTMS.

Uitgangspunten hierbij zijn:

- Een rTMS behandeling kan theoretisch gezien uitgevoerd worden door alle consult registrerende beroepen in de ggz wanneer de rTMS behandeling onderdeel uitmaakt van een behandeling binnen de ggz. De NZa zal hier geen beperkingen opnemen in regelgeving voor uitvoerend beroep. Als het uitsluitend gaat om de technische uitvoering van de rTMS behandeling kan deze ook uitgevoerd worden door een rTMS Technician.
- Consult declarerende beroepen binnen de ggz/fz maken voor het declareren van een rTMS behandeling gebruik van een consult met een toeslag voor rTMS. Geaccrediteerde rTMS-Technicians die geen consult mogen declareren binnen de ggz/fz kunnen gebruik maken van de overige prestatie ten behoeve van de rTMS-Technician. Dit zal als zodanig worden opgenomen in de toelichting bij de beleidsregel.
- Bij de behandeling met rTMS is altijd een behandelaar binnen de ggz betrokken. In de meeste gevallen wordt de rTMS behandeling gecombineerd met een erkende evidence based behandelvorm voor depressie volgens de aanspraak. Wanneer de patiënt de rTMS goed verdraagt, is het daarbij mogelijk dat gelijktijdig zowel de rTMS behandeling als een andere vorm van psychologische behandeling binnen 1 consult plaatsvindt. In andere gevallen is dit niet mogelijk en wordt 1 consult volledig gevuld door de rTMS behandeling en vindt de psychologische behandeling plaats in een apart consult.
- In sommige gevallen is het gezien de ernst van de psychische problematiek niet mogelijk om gedurende het rTMS traject een psychologische behandeling uit te voeren. De rTMS behandeling vindt in deze gevallen wel altijd plaats onder supervisie van een behandelaar in de ggz. Daarnaast wordt de patiënt in veel gevallen tussentijds gezien door de ggz behandelaar.

Een rTMS behandeling kan gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten worden uitgevoerd door zowel een consult registrerend beroep als door een niet consult registrerend beroep, de rTMS Technician. Indien rTMS wordt uitgevoerd door een consult registrerend beroep, onderscheiden we 2 verschillende uitvoeringen, met ieder een verschillende manier van registreren binnen het zorgprestatiemodel. In tabel 1 omschrijven wij de verschillende mogelijkheden.

Uitvoeringen

Wie geeft de rTMS	Behandelaanbod	Declaratie ZPM
Consult registrerend beroep	Zorgaanbieder kan de patient niet gelijktijdig rTMS en psychologische behandeling aanbieden	1 - consult (voor rTMS) - consult (voor behandeling) - toeslag rTMS
	Zorgaanbieder kan de patient gelijktijdig rTMS en psychologische behandeling aanbieden	2 - consult (voor gelijktijdig rTMS en behandeling) - toeslag rTMS
niet consult registrerend beroep (rTMS technician)	De rTMS vindt plaats door de rTMS-technician en de psychologische behandeling/supervisie door een consult registrerend beroep	3 - aparte prestatie rTMS ten behoeve van rTMS technician - consult (voor behandeling)

Tabel 1 Uitvoeringen rTMS

4.2 Prestatiebeschrijvingen

Binnen het zorgprestatie­model zijn de toeslag rTMS en de prestatie rTMS ten behoeve van de rTMS Technician als volgt omschreven.

Prestatie­beschrijving Toeslag repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie (rTMS) (ggz en fz)

De toeslag repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie (rTMS) is een toeslag voor rTMS.

Transcraniële Magnetische Stimulatie (TMS) is een techniek waarbij hersenactiviteit veranderd wordt door middel van een kortdurende magnetische puls. Repetitieve TMS (rTMS) is een therapievorm waarbij hersenactiviteit op lange termijn veranderd kan worden door middel van het herhalend aanbieden van magnetische pulsen. Binnen de toeslag vallen de materiele kosten (zoals aanschaf/lease, onderhoud en afschrijving van het rTMS apparaat en gebruiksartikelen) voor de behandeling middels rTMS en de kosten voor huisvesting.

De eenheid van de toeslag is per consult.

Prestatie­beschrijving repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie (rTMS) ten behoeve van de rTMS Technician (ggz en fz)

De prestatie repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie (rTMS) ten behoeve van de rTMS Technician is een prestatie voor rTMS uitgevoerd door een rTMS Technician.

Transcraniële Magnetische Stimulatie (TMS) is een techniek waarbij hersenactiviteit veranderd wordt door middel van een kortdurende magnetische puls. Repetitieve TMS (rTMS) is een therapievorm waarbij hersenactiviteit op lange termijn veranderd kan worden door middel van het herhalend aanbieden van magnetische pulsen. Binnen deze prestatie vallen de personele kosten voor de rTMS Technician, de materiele kosten (zoals aanschaf/lease, onderhoud en afschrijving van het rTMS apparaat en gebruiksartikelen) voor de behandeling middels rTMS en de kosten voor huisvesting.

Bij de prestatie rTMS ten behoeve van rTMS Technician wordt de technische uitvoering van rTMS gedaan door een rTMS Technician, die voldoet aan het accreditatiekader voor de rTMS Technician van de Stichting Hersenstimulatie.

5. Tarieven verantwoording

De NZa heeft via een informatie uitvraag sjablonen die betrekking hebben op rTMS ontvangen van 9 aanbieders, zie bijlage 1. Van 7 zorgaanbieders is deze kosteninformatie gebruikt voor de berekening van het tarief. Na berekening van het tarief zijn nog twee sjablonen ontvangen. Deze zijn gebruikt ter validatie.

Uitgevraagd is:

- Aantal patiënten, aantal rTMS sessies (2020 en 2021)
- Aantal rTMS apparaten (2020 en 2021)
- Kosten rTMS apparaat (2020)
- Kosten rTMS materiaalkosten groot (2020)
- Kosten rTMS materiaalkosten klein (2020)
- Kosten per rTMS = Totale kosten / aantal rTMS sessies

Materiaalkosten

De materiaalkosten vallen uiteen in kosten voor het rTMS apparaat en materiaalkosten groot en klein. Onderling kan in deze kosten substitutie plaatsvinden, denk bijvoorbeeld aan een module neuronavigatie als onderdeel van het rTMS of als materiaalkosten groot.

5.1 Kostprijs berekening

De kosten voor de toeslag rTMS zijn verdeeld in materiaalkosten en kapitaallasten (ruimte).

5.1.1 Materiaalkosten

De kosten voor apparatuur en materiaal horend bij rTMS zijn gebaseerd op informatie uit de sjablonen van zorgaanbieders.

De resultaten van de uitvraag:

- 4 zorgaanbieders hebben zeer vergelijkbare kosten per rTMS. 2 zorgaanbieders zitten onder dat niveau en 1 zorgaanbieder ver boven het niveau.
- De uitschieter naar boven betreft extreem hoge kosten voor apparatuur. Dit is besproken met de betreffende zorgaanbieder en de kosten lijken niet representatief voor toekomstige rTMS-behandelingen, bijvoorbeeld omdat verwacht wordt dat meer patiënten in de toekomst behandeld zullen worden.
- Een beoordeling van de informatie van 2 zorgaanbieders met lagere kostprijzen leert dat sprake lijkt onderschatting van alle bijkomende kosten (onderhoud, neuronavigatie, coil) en voor één zorgaanbieder van een relatief hoog volume rTMS.
- Om te zorgen dat het tarief niet of beperkt wordt beïnvloed door de hoge of lage uitschieters is de mediaan gehanteerd.

De (mediane) kosten komen uit op € 44,04 per rTMS-sessie materiele kosten (prijspeil 2020). De CV-waarde van de materiele kosten per rTMS-sessie per zorgaanbieder komt uit op 0,31, exclusief de grote uitschieter naar boven.

Als indicatie geven we hieronder weer waar deze kosten uit bestaan:

- Circa € 24 kosten voor het rTMS apparaat inclusief jaarlijks onderhoud en certificering. Als voorbeeld: een rTMS-apparaat met een aanschafwaarde van € 55.000, afschrijving over 5 jaar, onderhoudskosten van jaarlijks € 1.000 en een volume van 500 rTMS-verrichtingen per jaar leidt tot € 24 per rTMS-verrichting.
- Circa € 14 kosten voor bijhorende apparatuur, waaronder de kosten voor de coil en neuronavigatie.
- Een zeer beperkt bedrag (€ 1 - € 2) per rTMS-verrichting wordt toegerekend aan gebruiksartikelen.

5.1.2 Kapitaallasten (ruimte)

De kapitaallasten voor rTMS zijn normatief onderbouwd op basis van de 'Eindrapportage kapitaallasten bij behandeling' van de NZa. De bron van deze rapportage is onderzoek van TNO. Daarin wordt gesteld dat voor de activiteit rTMS 40m² bruto vloeroppervlak nodig is, in vergelijking met 31m² voor reguliere behandeling. De bruto vloeroppervlak is factor 1,6 groter dan het netto vloeroppervlak. Het verschil van 9m² bruto, overeenkomstig met 5,6m² netto, ligt in lijn met de extra ruimte voor de rTMS die twee zorgaanbieders hebben aangeleverd.

In de 'Eindrapportage kapitaallasten bij behandeling' is ook een kostprijs per uur gekoppeld aan de activiteit: €8,70 per uur (prijspeil 2022) . In de tariefberekening gaan we uit van 60 minuten tijdbesteding per patiënt, welke bestaat uit 45 minuten directe tijd en 15 minuten indirecte tijd in de rTMS-ruimte. Omdat we voor de toeslag rTMS kijken naar de meerkosten van huisvesting, moeten we de uurprijs corrigeren voor de extra kosten van m2 die niet in de gemiddelde consulttarieven zitten. Er wordt 29% van de m2 meegenomen als meerkosten: $(40-31)/31$. De meerkosten voor de component kapitaallasten komen uit op € 8,70 per uur * $(45 + 15 \text{ min}) * 29\% = € 2,53$ per rTMS verrichting.

5.2 Tarief Toeslag rTMS

De materiele kosten in de informatie uitvraag hebben betrekking op 2020. Deze zijn vervolgens geïndexeerd naar prijspeil 2022. De kapitaallasten zijn al geïndexeerd naar prijspeil 2022.

In overeenstemming met beleid voor andere tarieven in de ggz en fz, wordt een normatieve opslag gehanteerd van 1,96% voor financieringslasten.

	prijspeil 2020	prijspeil 2022
Materiele kosten per rtms	44,04	45,55
Kapitaallasten (meerkosten)	€	2,53
Opslag financieringslasten		1,96%
Tarief toeslag rTMS	€	49,02

5.3 Tarief Overige prestatie rTMS t.b.v. de rTMS Technician

Voor de overige prestatie waarbij rTMS wordt verleend door een daartoe opgeleide rTMS Technician zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd om tot een tarief te komen.

- De kosten voor materiaal en kapitaallasten komen overeen met de 'toeslag rTMS'.
- De kostprijs per uur van de inzet van de rTMS Technician is gebaseerd op:
 - o De kostprijs per uur wordt gelijkgesteld aan de kostprijs van een psycholoog zonder verdere specialisatie. Het vertrekpunt daarin is in eerste instantie de interne kostprijs van een laborant/rTMS binnen één umc. Vervolgens is gekeken naar het beroep dat in het kostprijsonderzoek ggz fz 2020 het meest hierbij in de buurt komt. Dat is de kostprijs van een psycholoog zonder verdere specialisatie (€ 91,68 prijspeil 2017). Ook een aantal andere beroepen hebben een vergelijkbare kostprijs per uur: sociaal pedagogisch hulpverlener (€ 94,52), maatschappelijk werkende met ggz-differentiatie (€98,50), en sociaal psychiatrisch verpleegkundige (€99,38) (allen binnen de g-ggz voor ggz-instellingen, prijspeil 2017).
 - o De NZa kan geen uitspraken doen op basis van deze informatie over de inschaling in FWG-schalen van de laborant /Technician, omdat deze informatie niet beschikbaar is.

- Wat in ieder geval uit de kostprijzen duidelijk blijkt is dat de inzet van de rTMS Technician minder kost dan de inzet van de psychiater (€174,37).
- De directe tijd is vastgesteld op 45 minuten behandeling. Dit is in de regel de duur voor rTMS-consulten.
- De rTMS Technician voert dezelfde indirecte werkzaamheden uit als consult registrerende behandelaren: voorbereiding, monitoring, documentatie van rTMS parameters, verslag en documentatie van bijwerkingen, deelname aan mdo's. De indirecte tijd wordt gelijkgesteld aan de gemiddelde verhouding indirecte tijd/totale tijd van de categorie 'overige beroepen' bij consulten vanaf 45 minuten uit het zorgprestatie model. De berekende indirecte tijd bedraagt 56% van de totale tijd.

Materiaal en kapitaallasten (ruimte)	€	49,02		
rTMS technician			2017	2022
psycholoog (geen verdere specialisatie) - per uur			€ 91,68	€ 104,02
minuten direct				45,0
minuten indirect				58,1
totale tijd (minuten per rTMS sessie)				103,1
aandeel indirecte tijd / totale tijd				56%
Personele kosten rTMS technician			€	178,80
inclusief opslag financieringslasten (1,96%)	€	182,31		
Concept tarief overige prestatie rTMS technician	€	231,33		

Bijlage 1

Aanbieders rTMS van wie uitvraag retour is ontvangen

Aanbieder rTMS
Neurocare
MUMC
UMCG
GGZinGeest
Altrecht
rTMS International
Synaeda
ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)
Stichting GGZ Groep